

## P E R S B E R I C H T

Deventer, 27 oktober 2025

### **4,76 miljoen euro voor versterken mentale gezondheid in Midden-IJssel**

Meer inwoners met beginnende mentale problemen sneller geholpen door nieuwe aanpak in sociaal domein, huisartsenzorg en ggz

**Inwoners in de regio Midden-IJssel met (beginnende) mentale klachten of een psychische kwetsbaarheid kunnen binnenkort sneller en beter geholpen worden. Er is ruim 4,76 miljoen euro toegekend vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) om in de regio verder te bouwen aan een vernieuwende aanpak voor mentale gezondheid: het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). Deze aanpak zorgt ervoor dat mensen tijdig passende hulp of ondersteuning krijgen, zonder dat direct een zware diagnose of langdurige ggz-behandeling nodig is.**

### **Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM)**

Om het mentaal welbevinden van inwoners uit onze regio te verbeteren, is in 2023 gestart met het bouwen aan een Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). Binnen deze aanpak werken de huisartsen, ggz- en welzijnsorganisaties, zelfregiecentra, inwoners en ervaringsdeskundigen nauw samen. Met als doel om de zorg en ondersteuning voor mensen met (beginnende) mentale klachten of psychische kwetsbaarheid anders en beter te organiseren. Dimence Groep, Salland Zorgverzekeraar, Huisartsen Coöperatie Deventer en Omstreken (HCDO), Stichting Vriendendiensten en de vier gemeenten uit regio Midden-IJssel (Deventer, Olst-Wijhe, Raalte en Voorst) zijn de initiatiefnemers van deze beweging.

*Wethouder Rob de Geest (Gezondheid) van de gemeente Deventer: “We zijn blij met deze belangrijke stap, maar de samenwerking is geen doel op zich. Uiteindelijk moet deze samenwerking er voor zorgen dat onze inwoners, cliënten en zorgvragers kunnen rekenen op efficiëntere zorg-op-maat: terugbrengen van wachttijden bijvoorbeeld door vroegsignalering om ergere problemen te voorkomen. Daarnaast zorgen ondersteuningsprogramma’s voor een goed alternatief, die wachttijden helpen verkorten. Een tijdige doorverwijzing naar de juiste hulp of zorg helpt daarbij.”*

*“Veel hulpvragen naar geestelijke gezondheidszorg (ggz) raken aan woononzekerheid, schulden of eenzaamheid. Het plan heeft onze goedkeuring voor financiering gekregen omdat het veel mensen met beginnende mentale problemen sneller hulp kan bieden vanuit onder meer het sociaal domein. Dat helpt om meer langdurige en ernstige mentale klachten te voorkomen”, benadrukt Paul Offringa, directeur Zorg Salland Zorgverzekeraar. “Minstens zo belangrijk is dat het plan druk op de ggz verlicht. Daar komt meer ruimte voor directe hulp aan mensen die de ggz het hardst nodig hebben.”*

### **Sneller zorg op de juiste plek door mentale gezondheidszorg netwerken**

Een kleine groep mensen met psychische klachten heeft zorg binnen de ggz nodig. Door mentale veerkracht van inwoners te bevorderen komt er minder druk op het systeem en kunnen mensen met psychische klachten die aangewezen zijn op zorg en begeleiding deze zorg ook krijgen.

### **Niet elke mentale klacht heeft 1 op 1 behandeling nodig**

De GEM aanpak richt zich op het verbeteren van het mentaal welbevinden van inwoners door meer laagdrempelige en flexibele ondersteuning te bieden en snellere zorg (waar mogelijk in groepen of digitaal) te leveren. Mensen met (beginnende) mentale klachten hoeven namelijk lang niet altijd naar de ggz doorverwezen te worden. Wanneer iemand hulp krijgt bij het oplossen van zijn of haar sociaal-maatschappelijke problemen, ermee leert omgaan of deze bespreekbaar kan maken binnen het sociale netwerk, verdwijnen de klachten meestal.

### **Hoe zit de aanpak eruit?**

Het doel is de (lichtere) mentale klachten, die door sociaal-maatschappelijke problemen (zoals stress, financiën, huisvesting, school, studie, werk of eenzaamheid) worden veroorzaakt, bij de kern aan te pakken. Dat doen we door de verschillende belemmeringen en zorgen vroegtijdig op te lossen in plaats van alleen de psychische symptomen ervan te behandelen. En tegelijkertijd de eigen kracht en groepskracht beter te benutten: door meer (herstel)cursussen en lotgenotengroepen bij zelfregiecentra te organiseren en meer gebruik te maken van de aanwezige mogelijkheden in buurtcentra. Zo zullen de wachttijden in de ggz korter worden. De ggz blijft dan beter beschikbaar voor mensen met zwaardere psychische klachten die juist (1 op 1) behandeling nodig hebben.

*Lori van Egmond, directeur Vriendendiensten: “Binnen onze zelfregiecentra zien we mensen weer opbloeien. Omdat mensen hier weer vriendschappen opbouwen, een zinvolle daginvulling voor zichzelf creëren en samen met anderen, op eigen tempo en op eigen manier, aan hun mentaal herstel kunnen werken. En de aanwezige onafhankelijke ggz-cliëntondersteuners ondersteunen waar nodig bij het oplossen van problemen of belemmeringen.”*

*Leontine Verhoeven, raad van bestuur Dimence Groep: “Wij willen het liefst voorkomen dat mensen onze behandeling nodig hebben. Daarom kunnen andere hulpverleners zoals huisartsen en maatschappelijk werkers ons vragen om mee te denken. Als behandeling in de ggz toch nodig is dan raden we waar mogelijk in eerste instantie groepsbehandeling aan. In groepen hebben mensen namelijk veel steun aan elkaar en ze leren van elkaar veel meer dan ze van één behandelaar zouden leren.”*

### **Psychisch lijden vraagt om een andere blik én aanpak"**

Om bovenstaande te realiseren moeten we ook anders gaan denken over mentale klachten of 'psychisch lijden'. Mentale klachten of psychisch lijden gaan verder dan de ervaren klachten of een diagnose. Binnen de GEM aanpak voert de inwoner een zogenoemd verkennend gesprek met twee professionals – een ggz-professional en een sociaal werker of ervaringsdeskundige – . Na een doorverwijzing via de huisarts. De inwoner kijkt samen met hen naar zijn of haar context, ervaringen, persoonlijke levensverhaal, klachten, zorgen en belemmeringen. Zo kan de inwoner eerst goed leren begrijpen waar de mentale klachten of het psychisch lijden vandaan komen. Om vervolgens, samen met de hulpverleners, te onderzoeken wat mogelijk en nodig is in zijn/haar specifieke situatie. Juist door een snelle, passende ondersteuning te organiseren en tegelijkertijd de ervaren zorgen en belemmeringen weg te nemen, worden de mentale klachten lichter of verdwijnen.

Een psychiatrisch label of diagnose en behandeling in de ggz is dan vaak niet nodig. En als behandeling wel nodig is, dan helpt het enorm als iemand tegelijkertijd eventuele psychosociale problemen aanpakt, en tijdens en na behandeling terug kan vallen op een stevig sociaal netwerk.

Met deze aanpak hopen we dat veel meer inwoners met mentale klachten of een psychische kwetsbaarheid sneller de juiste, passende zorg en/of ondersteuning kunnen ontvangen.

*Nienke Smitsman, Huisarts: “GEM draagt bij aan een breder aanbod van zorg voor mensen met mentale problemen. Mensen die behandeling door een ggz-professional nodig hebben, krijgen sneller toegang tot die zorg. Mensen met meer sociaal-maatschappelijke zorgen laten we niet in de kou staan, maar ondersteunen we op een andere wijze. De juiste zorg op de juiste plek.”*

////////////////////////////////////